

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 78 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1 oktobra 1933.

PATENTNI SPIS BR. 10440

Bovha Janko, pirotehničar, Celje, Jugoslavija.

Bezopasna petarda za zabavu.

Prijava od 12 februara 1932.

Važi od 1 februara 1933.

Prijavljeni pronalazak pretstavlja petardu, koja služi za proizvodjenje eksplozije prilikom praznika, svečanosti i drugih zabava. Petarda eksplodira samo ako je zapaljena i bez toga potpuno je bezopasna. Dosadašnje petarde za zabavne svrhe nisu odgovarale ovim zahtevima koji su od njih traženi, pošto nisu bile bezopasne i njihova izrada je bila skupa zbog upotrebe bikfordovog gajtana i metalnih delova. Sa upotrebom jakog kartona, kao i običnog gajtana, te sa izradom tempirajućeg sloja u cevi od kartona omogućeno je bezopasno rukovanje, jeftina izrada, ali istovremeno i željena velika detonacija.

Na priloženom nacrtu pretstavljena su dva primera izvođenja ovog pronalaska — mala petarda i velika petarda (t. zv. topić).

Slika 1 pretstavlja presek male petarde, koja se sastoji iz čaure od kartona 1 ispunjene iznutra eksplozivnom smešom 5, prah aluminijuma pomešan sa bariumnitratom i sumporom — u koju ulazi kroz rupu 6, u sredini čaure gajtan za zapaljivanje 2. Po ovom pronalasku ne upotrebljava se uobičajan bikfordov gajtan, pošto je skup, nego običan konopac od pamuka, premazan barutom. Krajevi čaure se zapuše zemljom 3 (ili strugotinom kod velike petarde), a spolja se čahura olepi hartijom 4, koja pridržava gajtan (fitilj) uz čauru.

Sl. 2 pretstavlja veliku petardu (topić), koja se sastoji iz čaure od kartona 1 ispunjene u sredini eksplozivnom smešom 5 u koju ulazi cev 7 od kartona. Cev 7 služi

kao tempirajući sloj u kojem je smešten crni barut 11 za tempiranje petarde (topića). Sa slojem crnog baruta vezan je gajtan 2, pomoću kojega tempirajući sloj baruta počinje da gori i vatra prelazeći opet na gajtan u sredini petarde i izaziva eksploziju. Krajevi čaure su zapušeni strugotinom 8, koja je odvojena od eksploziva pločom od kartona 9 i spolja pokrivena pločom od kartona 10.

Petarda se stavi u dejstvo na sledeći način: zapali se gajtan 2 i onda se petarda odbaci (kod male petarde) ili se od nje udalji na odstojanje oko 15 koraka (kod velike petarde). Kad gajtan dogori do eksploziva i time ga zapali (ili kod velike petarde tempirajući sloj) nastaje snažna eksplozija, koja je pri tome potpuno bezopasna, jer petarda ne sadrži nikakvih metalnih ili tvrdih delova, koji bi mogli povrediti prisutne. Posle eksplozije ne ostaje nikakvih otpadaka osim sitnih komadića hartije, tako da petarda ne stvara nikakve nečistoće.

Patentni zahtevi:

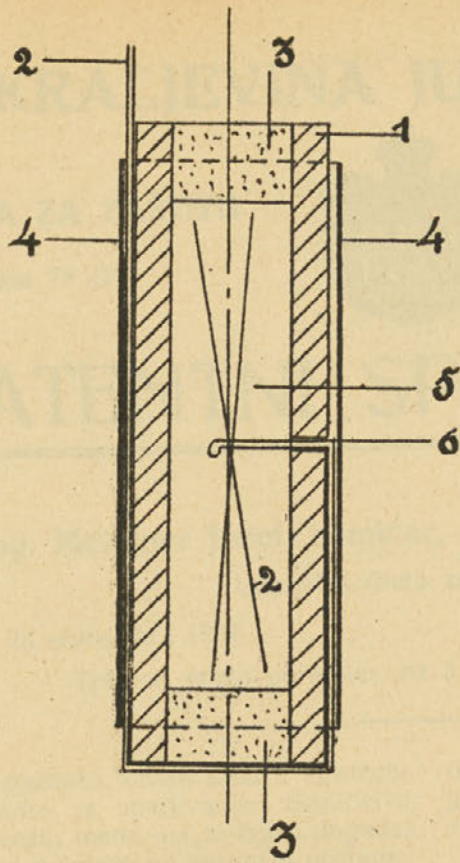
1. Bezopasna petarda za zabavu, naznačena time, što je čaura od kartona napunjena eksplozivnom smešom i na krajevima zapušena zemljom ili strugotinom, te što običan pamučni gajtan služi za zapaljivanje eksploziva.

2. Petarda po zahtevu 1, naznačena time, što kao tempirajući sloj služi cev od kartona, napunjena crnim barutom, koja se zapaljuje pomoću pamučnog gajtana premazanog barutom, te vatra tempiraju-

Sl. 1.

Ad patent broj 10440.

Sl. 2.

